

משרד הפנים

המינהל לרישוי שירותי חירום ותפקידים מיוחדים

חוברת מידע

בנושא:

רישוי עסקים

אזרח נכבד,

מדינת ישראל מעודדת מטבע הדברים פיתוח וקיום עסקים למען כלכלת ורווחת תושביה. במקביל מוטלת עליה אחריות לדאוג לכך שהעסקים השונים יפעלו במסגרת החוק על מנת להגן על הציבור הרחב.

לשם כך נחקק חוק רישוי עסקים התשכ"ח - 1968, שהוא אחד מהחוקים החשובים לאזרחי המדינה שנועד להבטיח איכות נאותה של הסביבה לרבות מניעת מפגעים ומטרדים, למנוע סכנות לשלום הציבור והבטחה מפני שוד והתפרצות, לקיים בטיחות של הנמצאים במקום העסק או בסביבתו, למנוע סכנת הדבקות במחלות בעלי חיים ומניעת זיהום מקורות מים בחומרי הדברה, בדשנים ובתרופות, להבטיח בריאות הציבור לרבות תנאי תברואה נאותים, ולהבטיח קיום הדינים הנוגעים לתכנון ובנייה ולשירותי הכבאות. חוברת הסברה זו באה להעניק לך האזרח מידע על חוק רישוי עסקים ולסייע לך בכל הנוגע לחובותיך וזכויותיך לגבי קיום עסקך.

חשוב שתדע, התהליך לקבלת רשיון עסק עלול להמשך זמן רב, מאחר והדבר תלוי בהכנת והגשת מסמכים וטפסים שונים כגון תוכניות רשיון עסק, קבלת אישורים והסכמתם של מספר גורמים, לאחר שהעסק עומד בתנאים שנקבעו על ידם. יחד עם זאת המחוקק הגביל את נותני האישורים בזמנים קצובים שיפורטו בהמשך.

אני מקווה שחוברת זו תסייע לך לפתיחת וניהול עסקך בצורה המוצלחת ביותר, למענד ולמען כלל תושבי המדינה.

בכבוד רב,

אשר גרנר

ממונה רישוי עסקים

תוכן עניינים

4	מטרות חוק רישוי עסקים.....
4	מהו רשיון לניהול עסק.....
5	קבוצת העסקים.....
6	הגורמים המאשרים.....
7	תנאים למתן הרשיון.....
9	סוגי רשיונות עסק.....
10	תהליך הרישוי.....
16	סרגל זמנים לתהליך רישוי.....
17	חשוב לזכור !!!.....

מודגש בזאת שכל סתירה בין הנאמר בחוברת זו לבין החוק - נוסח החוק הוא הקובע. מידע נוסף וחקיקה עדכנית תמצא ביחידה לרישוי עסקים של הרשות המקומית.

משרד הפנים השירות המקצועי

אתר האינטרנט של משרד הפנים
www.moin.gov.il

מטרות חוק רישוי עסקים

חוק רישוי עסקים תשכ"ח - 1968 הוא אחד מהחוקים החשובים לאזרחי המדינה שנועד להביא למימוש המטרות הבאות:

- הבטחת איכות נאותה של הסביבה לרבות מניעת מפגעים ומטרדים.
בטיפול המשרד לאיכות הסביבה.
- מניעת סכנות לשלום הציבור והבטחה מפני שוד והתפרצות.
בטיפול משטרת ישראל.
- בטיחות של הנמצאים במקום העסק או בסביבתו
בטיפול משרד העבודה.
- מניעת סכנות הדבקות ממחלות בעלי חיים ומניעת זיהום מקורות מים בחומרי הדברה, בדשנים ובתרופות.
בטיפול משרד החקלאות.
- הבטחת בריאות הציבור לרבות תנאי תברואה נאותים.
בטיפול משרד הבריאות.
- קיום הדינים הנוגעים לתכנון ובנייה ולשירותי הכבאות.
באחריות הרשות המוניציפאלית.

מהו רשיון לניהול עסק

רשיון העסק בא להבטיח כי ננקטו כל האמצעים והסידורים המתאימים להפעלתו התקינה של העסק עפ"י מטרות החוק לטובת הציבור הרחב.

- רק עסק המוגדר כטעון רישוי בצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי) התשנ"ה - 1995, חייב ברשיון לפתיחתו ולניהולו.
- רשיון עסק ניתן לאדם, למקום ולסוג העסק.
- רשימה מפורטת של עסקים טעוני רישוי ניתן לקבל ביחידה לרישוי עסקים.
- מעיון ברשימה מתגלה כי לא כל עסק מחויב ברשיון. מחובת רישוי עסק פטורים משרדים שונים של מקצועות חופשיים כמו עורכי דין, רואי חשבון ועוד. כמו כן פטורים מרפאות לסוגיהם השונים, סטודיו להתעמלות, פעוטונים, גני ילדים פרטיים וכו'. ישנם גם עסקים מתחום המסחר שאינם חייבים ברשיון לניהול עסק, כגון: מכירת הלבשה והנעלה, חלקי חילוף חדשים לרכב, כלי בית, מכשירי כתיבה וספרים.

קבוצת עסקים טעוני רישוי

שר הפנים, לאחר שהתייעץ עם השרים לאיכות הסביבה, בטחון הפנים, העבודה, החקלאות והבריאות - דירג בצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי) התשנ"ה - 1995 עשר קבוצות עיקריות כשלכל קבוצה רשימת פריטים שנקבעו כטעוני רישוי.

חלק מבין העסקים מוגדר בצו בשם העסק כמו "בית מרקחת" וחלקם מוגדר כסוג עסק כמו "מזון ומרכיביו".

קבוצה 1 - בריאות, רוקחות וקוסמטיקה.

קבוצה 2 - דלק ואנרגיה.

קבוצה 3 - חקלאות ובעלי חיים.

קבוצה 4 - מזון.

קבוצה 5 - מים ופסולת.

קבוצה 6 - מסחר ושונות.

קבוצה 7 - עינוג ציבורי, נופש וספורט.

קבוצה 8 - רכב ותעבורה.

קבוצה 9 - שירותי שמירה ואבטחה.

קבוצה 10 - תעשייה, מלאכה, כימיה ומחצבים.

הגורמים המאשרים רישוי עסק

קיימים מספר גורמים שבעלי עסקים טעוני רישוי חייבים לקבל את אישורם לקיום העסק. גורמים אלה, שיפורטו בהמשך, רשאים להתנות את אישורם בתנאים מיוחדים ותנאים נוספים בהתאם לחוק.

רשות הרישוי - בכל רשות מקומית קיימת "רשות רישוי" שבסמכותה להוציא רשיון לעסק. בראש רשות הרישוי עומד ראש הרשות המקומית אלא אם הוא האציל מסמכותו לאחר לפעול מטעמו.

גורמי רישוי - גורמים ברשות המקומית שהסכמתם, המותנית בתנאים ודרישות מקצועיות ספציפיות, נדרשת לצורך קבלת הרשיון. כגון: יחידת ההנדסה/ וועדה לתכנון ובנייה, איכות הסביבה, פיקוח עירוני, מים, ביוב, תברואה.

נותני אישור - גורמים מקצועיים במשרדי הממשלה שהוסמכו ע"י השרים הנוגעים בדבר לתת אישור מטעמם לרשיון והם: משרד הבריאות, המשטרה, משרד העבודה, המשרד לאיכות הסביבה, משרד החקלאות - **הכל בהתאם לסוג העסק.**

גורמים נוספים - גורמים מקצועיים נוספים הנותנים אישור לרשות הרישוי כגון: שירותי הכבאות והיחידות הסביבתיות לאיכות הסביבה, אשר גם הם מהווים גורמים מאשרים עבור רשות הרישוי.

גורמים אחרים (עפ"י חיקוק אחר) - התניה של רשיון העסק באישור מוקדם של גורמים ממשלתיים אחרים שאינם חלק מנותני האישור המצוינים לעיל. לדוגמה:

קבלת רשיון עסק למוסך מותנה בקבלה מוקדמת של רשיון מקצועי למוסך מטעם משרד התחבורה.

תנאים לקבלת רשיון עסק

רשות הרישוי או נותן אישור רשאים להתנות את הרשיון, ההיתר הזמני או האישור בשלושה סוגים של תנאים שבאים להבטיח את קיום מטרות הרישוי.

שלושת סוגי התנאים הם:

תנאי מוקדם - תנאי שיש לקיימו לפני שינתן הרשיון או ההיתר הזמני.

תנאי ברשיון - כאשר הרשיון או ההיתר הזמני כולל בתוכו תנאים שיש לקיימם דרך קבע בעת הפעלת העסק.

תנאי נוסף - תנאי שהוסיפו לרשיון או להיתר הזמני, לאחר שהוצא.

חשוב לדעת:

1. קביעת תנאים: נותן האישור רשאי להוסיף/ לשנות לעסק תנאי ברשיון, שניתן לצמיתות/ לתקופה, בכל עת שיתעורר הצורך לכך. קביעת התנאים היא חלק מתהליך הרישוי ומהווה לא אחת עילה לערעור מצד מבקשי הרשיון או בעלי העסק בשל ההשלכות הכלכליות הכרוכות בבצוע התנאים.

2. ערעור: ניתנת אפשרות למבקש או

לבעל העסק להגיש ערעור לבית

משפט מחוזי בשבתו כבית דין לעניינים מנהליים, על סירוב למתן רשיון/ ביטול רשיון/תנאים שלדעת המבקש אינם סבירים.

3. **השגה:** ניתן להגיש ערעור למפקח כבאות ראשי לגבי קביעת תנאים חריגים שניתנו ע"י שירותי הכבאות.

4. **שימוש חורג:** עפ"י חוק רישוי עסקים לא ניתן לאשר רשיון לעסק שאינו עומד בדיני התכנון והבנייה. במקרים מיוחדים ניתן לאשר "שימוש חורג" שבהגדרתו בחוק התכנון והבנייה הנו שימוש בנכס או במקום שלא בהתאם לשימוש שאושר בהיתר הבנייה או המותר בתוכנית בניין עיר (תב"ע) התקפה למקום העסק.

לדוגמה - על מנת להתיר שימוש מסחרי בדירת מגורים, המהווה "שימוש חורג", יש לבצע תהליך **שינוי ייעוד** או **הוצאת היתר ל- "שימוש חורג"** לפי חוק התכנון והבנייה. ה"שימוש החורג" שניתן לעסק הנו זמני ומחייב ביצוע תהליך חידוש מדי תקופה. עפ"י תקנות רישוי עסקים, תוקף רשיון העסק לא יכול להיות תקף לתקופה ארוכה יותר מתוקף ה"שימוש החורג".

סוגי רישיונות עסק

רשות הרישוי מנפיקה את הסוגים השונים של רישיונות העסק המפורטים להלן:

רישיון לצמיתות - רישיון שהוא בתוקף מיום הוצאתו ועד בכלל, כל עוד לא בטלה אותו רשות הרישוי.

רישיון תקופתי - רישיון הניתן לתקופה מוגדרת של שנה אחת/שלוש שנים/חמש שנים, והוא מיועד לסוגי עסקים שבהם יתקיים הליך חידוש רישוי מחדש בתום תקופת תוקפו של הרישיון. זאת בהתאם לתקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות) תשס"א - 2000 (התוספת הראשונה).

היתר זמני - היתר לעסוק בעסק טעון רישוי לתקופה שלא תעלה על שנה אחת, שיינתן לפני מתן רישיון, וזאת באישור נותני האישור.

רישיון זמני - רישיון שניתן לעסק שהוא זמני מטבעו (לדוגמה קרקס). תוקף הרישיון הינו פחות משנה.

רישיון זמני - הרשות המקומית רשאית לקבוע סיום תקופת הרישיון במועד מוקדם מזה הקבוע ברישיון לצמיתות ומרישיון תקופתי, ובלבד שתקופת הרישיון לא תפחת משנה אחת. **לדוגמה:** עסק שהינו תקופתי לחמש שנים אולם קיבל אישור "שימוש חורג" רק לשנה, הרשות המקומית תנפיק לו רישיון רק לשנה.

תהליך הרישוי

על מנת שהעסק יפעל כראוי - ולא יגרום, חלילה, לפגיעה באיכות החיים והסביבה ויסקן בכך את שלומם, ביטחונם, בטיחותם ובריאותם של האזרחים - קיימים מספר שלבים בתהליך הרישוי, שיפורטו להלן, שבהם נדרש לעמוד בדרישות ותנאים של גורמי ונותני הרישוי.

תהליך רישוי תקין תוך עמידה בדרישות החוק והתנאים של גורמי ונותני האישור עשוי לקצר בהרבה את זמני התהליך.

שלב א': מידע מוקדם והכנת מסמכי הבקשה

1. חוזה לשכירות עסק מהווה התחייבות כובלת ולכן רצוי מאד שתבצע בירור מוקדם בטרם תחתום על חוזה.

זכור! "סוף לדעה בלמשלה גמולה" -

ולכן אל תשקיע ותסכן את כספך בעסק שלא ניתן לקבל בו רשיון!!!

2. מומלץ על המבקש להקים עסק שהוא "טעון רישוי", להגיע ליחידה לרישוי עסקים שברשות המקומית על מנת לקבל מידע מוקדם ומסמכי בקשה. למותר לציין כי ביחידות לרישוי עסקים הוקמו אתרי אינטרנט, שיכולים לחסוך זמן הגעה של המבקש לרישוי עסק.

3. לצורך קבלת המידע המוקדם נדרש להכין:

1. כתובת מדויקת של העסק, מס' ארנונה, וכל פרט אחר שיכול לסייע באיתור העסק.

2. מידע מלא לגבי המבקש כגון: מספר חברה, מספר טל' פקס וכדו', פירוט העיסוקים המבוקשים לקיום בעסק, שטח ומבנה העסק.

במידע המוקדם ניתן לקבל:

1. הגדרת סוג העסק עפ"י צו רישוי עסקים.
2. מדיניות רישוי והנחיות ייחודיות על פי סוג העסק ומיקומו כגון: הנחיות להכנת תוכנית העסק, הסדרי חנייה, מדיניות התרי פעילות בלילה וכו'.
3. בעיות רישוי צפויות, כגון: מיקום בעייתי באזור מגורים, וכדו'.
4. חוקים ותקנות רלוונטיות שעל העסק יהיה חייב לעמוד בהם.
5. הצורך בהוצאת היתר בנייה למבנה העסק או שינוי יעוד או ל-"שימוש חורג" עפ"י חוק התכנון והבנייה.
6. פרטים על גורמי ונותני הרישוי הנדרשים לאשר את העסק.
7. הנחיות להגשת הבקשה לרשיון במספר עותקים כגון תוכניות עסק, מפה מצבית, תרשים סביבה, מסמכים וטפסים רלוונטיים.
8. על מנת לבחון היטב את התכנות קיום העסק קיימת אפשרות להגיש בקשה לקבלת חוות דעת מקדמית מהרשות המקומית ואו מנותני האישור. הבקשה כרוכה בתשלום אגרה ובהגשת טפסים ותוכניות בהתאם לחוק.

שלב ב': הגשת הבקשה ותשלום אגרה

על המבקש להגיש ליחידה לרישוי עסקים שברשות המקומית בקשה לקבלת רשיון עסק על גבי טופס מובנה וחתום על ידו.

הבקשה תכלול:

מסמכים נלווים שפורטו בחוק, כמו תרשים סביבת העסק, מפה מצבית ותוכנית עסק (הנדסית) חתומה ע"י בעל מקצוע מוסמך, וכן אישור לתשלום אגרה.

אם הבקשה מתייחסת ל- "מפעל מסוכן", על מגיש הבקשה לצרף תיק מפעל שבו מפורטים הסיכונים והאמצעים למניעתם, כפי שנקבע בתקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים) תשנ"ג, 1963.

היחידה לרישוי עסקים גובה אגרה עבור השירותים הניתנים על ידה והמחושבת בד"כ לפי כל פריט בנפרד (כמופיע בצו רישוי עסקים). האגרות הקיימות: אגרת בקשה לרשיון או היתר זמני לעסק, אגרת כפל רשיון, אגרת רשיון עסק (בחידוש רשיון וברשיונות שלא שולמה אגרת בקשה לרשיון).

כמו כן קיימות אגרות נוספות כגון אגרת "היתר לילה" לפתיחת העסק לאחר השעה הקבועה בחוק העזר העירוני, אגרה להצבת שולחנות וכסאות על המדרכה בסמוך לעסק, אגרת שילוט ועוד.

הערה: רשות הרישוי רשאית לסרב לקבל בקשה לרשיון עסק, אם לא צורפו המסמכים הנדרשים, אבל היא מחויבת לנמק בכתב את הסיבות לדחייה.

שלב ג': בחינת הבקשה

הבקשה והמסמכים הנלווים נבחנים ע"י היחידה לרישוי עסקים ולאחר אישורה תנפיק הרשות המקומית למבקש אישור לכך שהבקשה הוגשה.

שלב ד': העברת הבקשה לאישור גורמי ונותני האישור

הבקשה מועברת ע"י היחידה לרישוי עסקים במקביל, לבדיקה הנדסית של מח' ההנדסה/הוועדה המקומית לתכנון ובנייה לשם בדיקת התאמת העסק לדיני התכנון והבנייה, למחלקות העירייה הנוגעות בדבר, לגורמי ונותני האישור הרלוונטים (כבאות, איכות הסביבה, משטרת ישראל, משרד הבריאות, משרד העבודה משרד החקלאות), וכן לגורמים נוספים בהתאם לצורך, לשם קבלת אישורם ותנאיהם או התנגדותם המנומקת לפתיחת העסק.

הערה: כל גורם מאשר/ נותן אישור - יבחן הבקשה בהתאם לסמכות שהוענקה לו בחוק ולא יתנה את אישורו באישור של גורם אחר. בכך יישמר העקרון של הפרדת סמכויות.

שלב ה': בחינת הזכאות לרשיון/היתר זמני

היחידה לרישוי עסקים מרכזת את חוות הדעת והתנאים של גורמי ונותני האישור.

תשובה חיובית - הרשות המקומית עורכת את הרשיון/היתר זמני והתנאים להפעלת העסק ומחתימה את ראש רשות הרישוי על הרשיון.

תשובה שלילית של נותן האישור - הרשות המקומית תוציא למבקש מכתב מנומק על סירוב למתן הרשיון.

מתן תנאים מוקדמים - הרשות המקומית או נותן האישור אינם מאשרים פתיחת העסק טרם ביצוע תנאים מוקדמים שיניחו את דעת הרשות המקומית או נותן האישור.

שלב ו': הנפקת רשיון עסק/היתר זמני

הנפקת רשיון עסק/היתר זמני יכולה להיעשות בשני צורות אפשריות כנהוג ברשות המקומית:

אפשרות 1

- א. זימון בעל העסק והחתמתו על הצהרה לפיה לא נעשו שינויים בעסק.
- ב. תשלום אגרה (במקרה של חידוש רשיון עסק).
- ג. מתן הרשיון ביד.

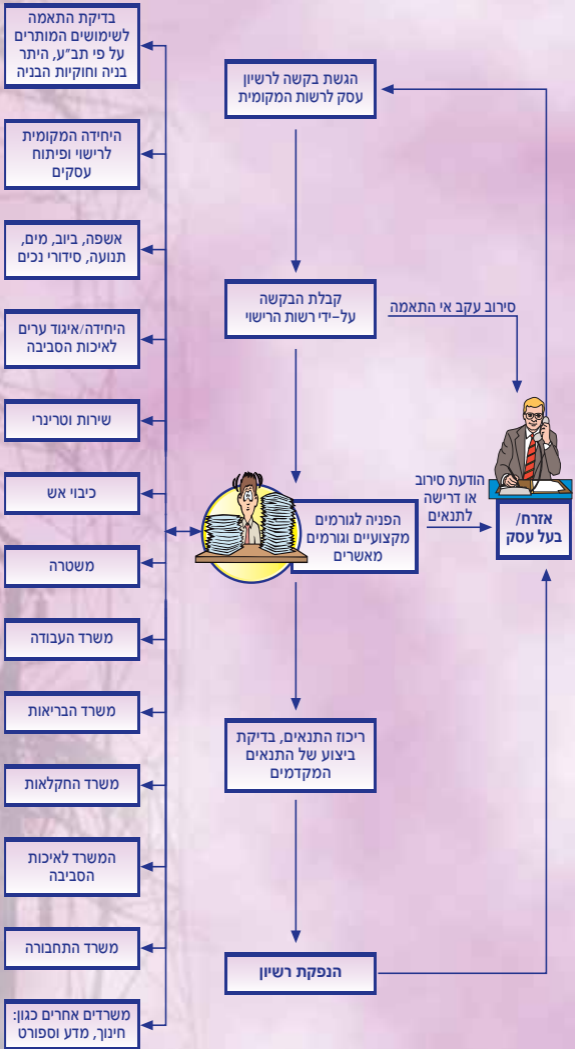
אפשרות 2

- א. משלוח הרשיון לבעל העסק בדואר רשום תוך דרישה לקבל ממנו בחזרה הצהרה שלא נעשו שינויים בעסק.
- ב. תשלום אגרה (במקרה של חידוש רשיון עסק).

הערות:

- רשות הרישוי אינה רשאית להנפיק רשיון עסק או היתר זמני ללא קבלת אישורם של נותני האישור והגורמים הנוספים.
- אין תוקף לרשיון עסק/היתר זמני כל עוד ההצהרה אינה חתומה ולא שולמה אגרה.

תהליך הרישוי:

סרגל זמנים

במטרה ליעל ולזרז את תהליך הרישוי ולשפר את השרות לאזרח, הטיל שר הפנים על רשויות הרישוי ונותני האישור הגבלות זמן לטיפול בבקשה לרשיון/ היתר זמני, או לחוות דעת מקדמית, כך שכל גורמי הרישוי ונותני האישורים מחויבים להשיב על כל הפניות אליהם בזמן קצוב כמפורט בסרגלי הזמנים המפורטים להלן. פרטים נוספים לגבי לוחות הזמנים ניתן לקבל ברשות המקומית.

סרגל זמנים לבקשה והנפקת רשיון

נושא	טיפול ברשות המקומית	טיפול גורמי ונותני האישור	טיפול הרשות המקומית להנפקת רשיון	סה"כ לתהליך
זמן מינימום	21 ימים	30 ימים	7 ימים	כחודשיים
זמן מקסימום	45 ימים	90 ימים	7 ימים	כשישה חודשים

הערות:

זמנים אלה מתבססים על כך שמגיש הבקשה עומד בכל דרישות החוק ואין כל עיכוב מצד מגיש הבקשה. עיכוב מצד מגיש הבקשה תאריך את זמן הטיפול בבקשה וסרגל הזמנים ישתנה בהתאם.

סרגל זמנים לחידוש רשיון

הגורם המטפל	הרשות המקומית	נותני האישור	הרשות המקומית
פעולה	רשות הרישוי מודיעה לנותני האישור	תשובת נותני האישור לרשות המקומית	הודעה לבעל רשיון תקופתי/זמני על הנפקת רשיון (מחייב את בעל הרשיון בהצהרה ותשלום אגרה). או לחילופין דחיית הבקשה
זמן	90 יום לפני סיום תוקף הרשיון	60 יום לפני סיום תוקף הרשיון	14 יום לפני סיום תוקף הרשיון

הערה:

סרגל הזמנים לחידוש הרשיון מתבסס על כך שהליך החידוש תקין ועומד בכל דרישות החוק ותנאי גורמי ונותני האישור.

חשוב לזכור !!!

1. **רשיון העסק** - בא להבטיח כי נעשו כל האמצעים והסידורים המתאימים להפעלתו התקינה של העסק עפ"י מטרות החוק לטובת הציבור הרחב וטובת בעל העסק. בין השאר, עמידה בדרישות חוקי התכנון והבנייה, סידורי כיבוי אש, בטיחות המבנים, קיום תנאי תברואה מתאימים, מניעת מטרדים לסביבה וכיו"ב.
2. **עסק טעון רישוי** - עפ"י החוק מחויב ברשיון עסק מטעם הרשות המקומית.
3. **עסקים טעוני רישוי** - משרד הפנים פרסם צו שבו מפורטים סוגי העסקים טעוני הרישוי (כדוגמת עסקי מזון, מפעלים, בתי מלאכה, מקומות עינוג ציבורי וכיו"ב). פרטים ניתן לקבל ברשות המקומית.
4. **הרשיון** - הוא אישי, ייחודי למקום ולסוג העסק.
5. **הצגת רשיון** - החוק מחייב להציג את רשיון העסק במקום בולט בעסק.
6. **תנאים לרשיון** - קבלת הרשיון מותנת בעמידה בתנאים ובאישורם של מספר גורמי ונותני אישור (משרדי ממשלה וגורמים מקומיים ואחרים) עמידה מהירה בתנאים תקצר את הליך הרישוי.

7. **הנפקת רשיון עסק** - הרשות המקומית אינה יכולה להנפיק רשיון עסק ללא עמידה בתנאים ואישורים של כל גורמי ונותני האישור המפורטים בצו רישוי עסקים, לרבות עמידה בחוקי תכנון ובנייה ובדרישות הכבאות.
8. **ביטול רשיון** - הרשות המקומית רשאית לבטל רשיון עסק מיוזמתה או מיוזמת נותן אישור, אם העסק חרג מתנאי הרשיון. ביטול הרשיון יתבצע רק לאחר שיתאפשר לבעל העסק לשטוח את טענותיו בפני הרשות המקומית.
9. **חידוש רשיון** - יש לחדש רשיון עסק לאחר כל שינוי בבעלות העסק, במבנה העסק, או כל שינוי אחר בתנאי הרשיון.
10. **זכות כניסה** - החוק מאפשר לכל גורמי ונותני האישור להיכנס למקום העסק על מנת לבדוק אם מולאו כל הוראות החוק ועל בעל העסק להתיר כניסה זו.
11. **איסור התקשרות** - חל איסור על משרדי ממשלה, חברות ממשלתיות ורשויות מקומיות להתקשר בקשר חוזי עם עסקים טעוני רישוי שאין להם רשיון עסק תקף.
12. **עונשין** - ניהול עסק ללא רשיון מהווה עבירה פלילית. העסק צפוי לצו סגירה מנהלית ובעליו צפוי להיתבע לדין, לקנסות גבוהים ולהטלת עונשי מאסר.

אזרח נכבד,

חוברת זו מוגשת כשרות לציבור.

כל סתירה בין האמור לעיל לבין החוק - נוסח החוק הוא הקובע!

מידע נוסף על החוק והליכי הרישוי ניתן לקבל במשרדי הרישוי של הרשות המקומית, אשר מופקדים על הוצאת רשיון העסק ואכיפת חוק רישוי עסקים.

אשר גרנר
ממונה רישוי עסקים

משרד הפנים
השרות מוקדם בשבילך

אתר האינטרנט של משרד הפנים

www.moin.gov.il

א.ד.ל בע"מ

